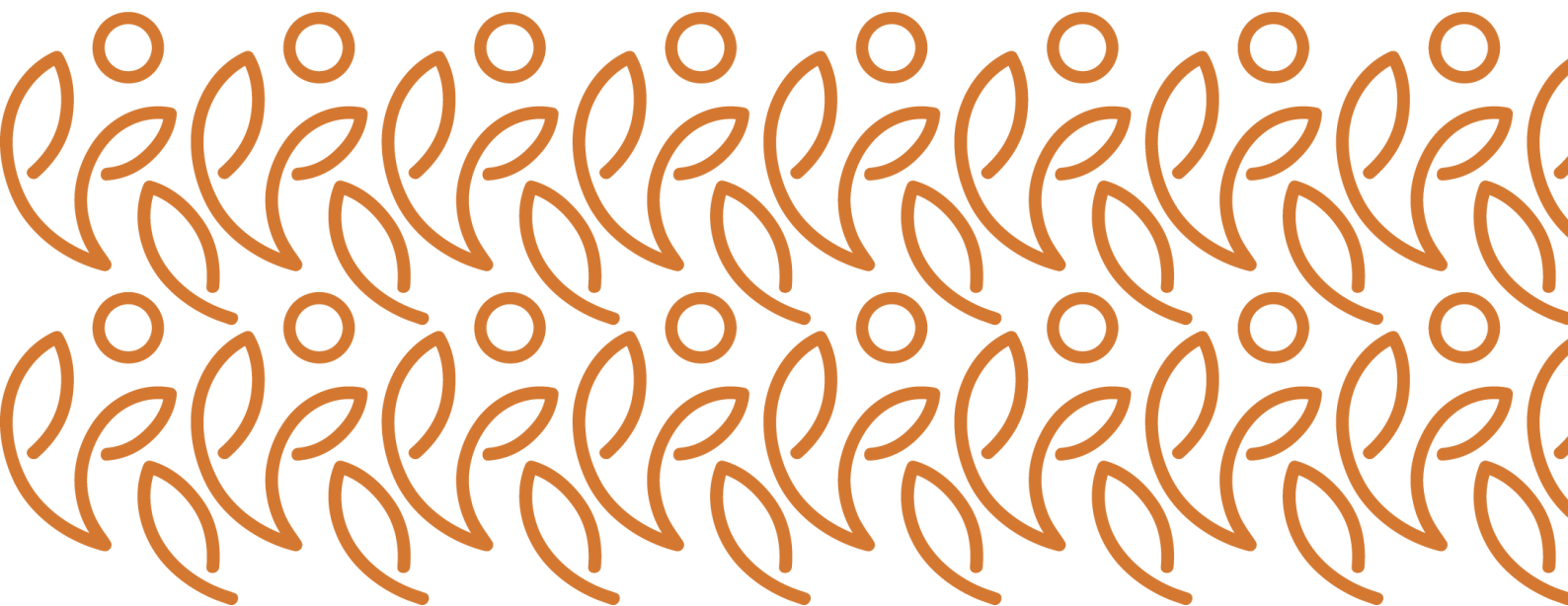

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten ja tilayhteistyön periaatteet

Hyväksytty 25.9.2025 Yhdyspintatyön sekä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lautakunta §38
[9964-2025-O]

Sisällys

1	Johdanto.....	3
2	Avustustoiminnan yleiset periaatteet	3
3	Avustusten hakijat	4
4	Avustuslajit	6
4.1	Kumppanuusavustus	6
4.2	Toiminta-avustus.....	7
4.3	Tila-avustus	8
5	Avustusmäärät	9
6	Avustusten haku	9
6.1	Asiakirjojen julkisuus	10
7	Avustusten käsittely	10
8	Päätöksenteko	11
9	Maksatus	12
10	Avustuksen käyttö	12
11	Avustuksen käytön valvonta ja raportointi.....	13
11.1	Järjestöavustusten raportointi	13
11.2	Tilayhteistyön raportointi	14
12	Takaisin perintä	14
13	Yhteistyön muodot	15
13.1	Asiakkaiden ohjaaminen järjestötoimintaan	15
13.2	Asiantuntija-avun antaminen	16

1 Johdanto

Tässä asiakirjassa määritetään yleiset periaatteet ja menettelytavat, joita noudatetaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestöjen toiminnan tukemisessa ja avustamisessa.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 7 §:n mukaisesti hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin. Lisäksi laki määrää, että hyvinvointialueen on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue (HYVAEP) edistää järjestöyhteistyössä alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta tukemalla järjestöjen toimintaedellytyksiä, myöntämällä järjestöavustuksia ja tarjoamalla maksuttomia tiloja.

Avustusten kokonaissummasta päättää vuosittain aluevaltuusto talousarvion päätöksenteon yhteydessä.

Ohjeet avustusten hakemiseen, hakuajat, sähköiset hakulomakkeet sekä vastuuhenkilöiden yhteystiedot löytyvät Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilta. Verkkosivuille on liitetty myös avustusten myöntämisperusteet.

2 Avustustoiminnan yleiset periaatteet

HYVAEP:n järjestöavustuksilla ja järjestöjen kanssa tehtävillä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksilla tuetaan järjestöjen tekemää hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta edistävää toimintaa. Avustettavan tai tuettavan toiminnan tulee edistää HYVAEP:n

- strategian ja palvelustrategian
- alueellisen hyvinvointisuunnitelman sekä
- muiden toimintaa ohjaavien asiakirjojen tavoitteiden toteutumista.

Avustustoiminta on kohdennettua ja harkinnanvaraista. Avustusten myöntämisessä noudatetaan kansallisia säädöksiä ja ohjeita. Lisäksi hyvinvointialueella vahvistetaan vuosittain talousarvio ja tarvittaessa nämä avustustoiminnan yleiset periaatteet ja myöntämisperusteet.

HYVAEP:n hyvinvointialue- ja palvelualuestrategiaan (Aluevaltuusto 21.11.2022, §148) pohjaten tuetaan

- perustason palveluita tukevia toimintoja
- ennaltaehkäisyä väestö- ja yksilötasolla
- kansalaisten valmiuksia ottaa vastuuta omaan hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen liittyvistä asioista
- kannustimin sidosryhmiä hyte-työn tekemiseen ja osallisuuden huomiointiin.

Alueen asukkaat huomioidaan tasapuolisesti, elämänskaari ja asuinalueet huomioon ottaen.

Pelastusalan avustukset ja sopimuskorvaukset eivät sisälly tämän asiakirjan avustusperiaatteisiin vaan käsitellään Pelastustoimessa.

Hyvinvointialue voi jakaa järjestöille myös avustuksia sen oman talousarvion määrärahojen ulkopuolelta, esimerkiksi valtionavustuksella toteutuvissa hankkeissa. Silloin tämän asiakirjan sijaan noudatetaan kansallisesti annettuja avustusperiaatteita ja raportointiohjeita.

3 Avustusten hakijat

Hyvinvointialue avustaa sen lakisääteisiä tehtäviä tukevaa ja täydentävää järjestölähtöistä ja yleishyödyllistä toimintaa. HYVAEP:n järjestöavustusta voivat hakea Etelä-Pohjanmaalla toimivat rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt, joiden tarkoitus on edistää alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä tai osallisuutta. Ensisijaisia hakijoita ovat alueellisesti toimivat sosiaali- ja terveystalouden järjestöt. Avustusta voi hakea yksittäinen järjestö tai useampi järjestö yhdessä. Avustuksen hakijan tulee määritellä toiminnan kohderyhmä. Avustettavan toiminnan tulee kokonaisuudessaan toteutua Etelä-Pohjanmaan alueella ja olla lähtökohtaisesti avointa kaikille kohderyhmän edustajille.

Julkista avustusta voi saada vain yleishyödylliseen toimintaan. Palvelujen tuottaminen ja yleishyödyllinen toiminta on erotettava selvästi toisistaan, joko erilliseen säätiöön tai yhtiöön, tai yhdistyksessä ainakin omalle kustannuspaikalle.

Hyvinvointialueen toiminta- ja kumppanuusavustushaku avataan marras-joulukuussa ja avustushaun yhteydessä julkaistaan tarkemmin toiminnan painopisteet, joihin avustusta on seuraavalle vuodelle mahdollisuus hakea.

Kumppanuus- ja yhteistyösopimukset tehdään aina harkinnanvaraisesti yhteisen sopimisen perusteella. Kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista voidaan neuvotella ympäri vuoden. Kumppanuus- ja yhteistyösopimusten sisällöstä neuvotellaan toimintaan liittyvän toimialan kanssa.

Kumppanuus- ja yhteistyösopimusten valmistelun yhteyshenkilö ilmoitetaan HYVAEP:n verkkosivuilla.

HYVAEP:n avustusten myöntämisessä sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Avustusta myönnetään vain yleishyödylliseen toimintaan. Avustuksella ei saa olla kilpailua vääristäviä vaikutuksia. Avustusta ei myönnetä toimintaan, jonka mahdollista tuottoa käytetään omistajiensa tai liiketoiminnan hyväksi.
2. Avustettavan toiminnan tulee tukea ja täydentää Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen toimintaa. Lisäksi avustettavan toiminnan tulee olla alueellista tai ylikunnallista.
3. Avustusta ei myönnetä uskonnon tai puoluepolitiikan harjoittamiseen.
4. Samaan toimintaan myönnetään avustusta vain yhden avustuksen muodossa. Yhteisö tai järjestö voi saada avustusta lisäksi kunnalta.
5. Avustus on aina osarahoitus. Avustuksen saajalla tulee olla myös omaa varainhankintaa toiminnan järjestämiseksi. Vapaaehtoistyö voidaan hyväksyä rahan ohella omarahoitusosuudeksi, jolloin sen laskennallinen arvo on 15 €/tunti.
6. Avustuksilla tuetaan käyttöomaisuuden hankintaa vain perustellusta syystä.
7. Avustuksia ei myönnetä toimintaan, jonka hyvinvointialue on kilpailuttanut tai jota hyvinvointialue ostaa hakijalta. Avustusten myöntäminen ei saa vaikuttaa tarjouskilpailutuksessa hinnoitteluun tai sisältöön.
8. Avustusta voidaan myöntää ainoastaan hakijoille, joiden hakemus on saapunut annettuun määräaikaan mennessä.
9. Myönnetty avustus on hakijakohtainen. Sitä ei saa siirtää edelleen muun yhteisön käytettäväksi.

10. Avustettavien yhteisöjen tulee noudattaa toiminnassaan voimassa olevia lakeja ja asetuksia sekä hyviä tapoja ja yleisesti hyväksyttyjä eettisiä periaatteita.

Hyvinvointialueella on oikeus pyytää tarvittaessa lisäselvityksiä avustuksen käytöstä. Hyvinvointialue voi asettaa avustuksen käytölle erityisiä ehtoja, joista ilmoitetaan avustuksen saajalle avustuksen myöntämisen yhteydessä. Järjestön tulee tehdä toiminnastaan selvitykset, joita hyvinvointialue pitää tarpeellisina.

4 Avustuslajit

Määrärahaan pohjautuvia järjestöavustuslajeja on kaksi:

- kumppanuusavustus ja
- toiminta-avustus

Lisäksi yhdistyksillä on mahdollisuus hakea tila-avustusta, mikä tarkoittaa yhdistyksen saamaa maksutonta tilan käyttömahdollisuutta hyvinvointialueen omistamassa tai vuokraamassa kiinteistössä.

4.1 Kumppanuusavustus

Hyvinvointialue voi tehdä yhdistysten kanssa kumppanuussopimuksia toiminnasta, joka tukee olennaisesti hyvinvointialueen järjestämiä sosiaali- ja terveystalveluja. Kumppanuussopimukset voivat olla euromääräisesti vastikkeettomia tai hyvinvointialueella voi olla omarahoitusosuus. Kumppanuussopimuksissa huomioidaan alueelliset erityispiirteet ja asukkaiden yhdenvertaisuus. Kumppanuusavusteinen toiminta voi toteutua yhden tai useamman Etelä-Pohjanmaan kunnan alueella.

Yhdistys voi hakea kumppanuusavustusta toimintaan,

- johon hakija hakee tai saa hankeavustusta tai kohdennettua yleisavustusta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskcskus STEAlta,
- johon hakija hakee tai saa ESR-hankerahoitusta joltain ELY-keskukselta tai
- jonka hakija pääosin rahoittaa oman varainhankintansa merkittävällä rahoitusosuudella.

Avustus toimii toiminnan täydentävänä julkisena rahoituksena.

Kumppanuusavustuksella tuettava toiminta voi toteutua jonkin julkisen toimijan maksuttomissa tiloissa. Toimintaan voi hakea ja saada myös

kunnan tai kuntien avustusta. Avustuksen hakijan tulee hakuvaiheessa ilmoittaa kaikki julkiset rahoitukset, joita kyseiseen toimintaan haetaan tai saadaan.

Jos avustuskohde vastaa hyvinvointialueen palvelualueilla tunnistettuja järjestöyhteistyön tarpeita, HYVAEP neuvottelee kumppanuusavustuksesta hakijan kanssa erikseen jo päätösesitystä edeltävästi ja viimeistään myönteisen päätöksen jälkeen. Kumppanuus- ja yhteistyösopimuksissa sovitaan mahdollisen rahallisen avustamisen lisäksi myös muusta yhteistyöstä.

HYVAEP hyödyntää erilaisia digitaalisia alustoja asukkaiden ohjaamisessa yleishyödylliseen toimintaan. Kumppanuusavustuksen saajan tulee ilmoittaa avustettavasta toiminnasta Lähellä.fi-palvelussa ellei se ole kuvannut toimintaansa palvelutietovarantoon. Näiden kautta palvelut siirtyvät integraatioiden kautta nähtäville myös muualle.

HYVAEP voi neuvotella avustuksesta myös muiden toimintaa rahoittavien toimijoiden kanssa.

4.2 Toiminta-avustus

Euromääräisiä toiminta-avustuksia voi hakea yksittäinen järjestö tai useampi järjestö yhdessä. Avustuksia myönnetään pääsääntöisesti toimintaan, joka palvelee koko hyvinvointialueen asukkaita tai useamman sote-keskusalueen asiakkaita heidän palvelutarpeiden mukaisesti.

HYVAEP voi myöntää toiminta-avustusta yhteisölle joko koko toimintaan tai vain osaan toiminnasta, esim. kertaluonteisen, yksittäisen tapahtuman, projektin tai hankkeen toteuttamiseen.

Toiminta-avustus myönnetään yhteisön sääntöjen mukaiseen toimintaan ja se on käytettävä sen vuoden toimintaan, jolle avustus on myönnetty. Avustusta ei voida siirtää seuraavalle vuodelle ilman avustuksen myöntäjän lupaa.

Toiminta-avustusta myönnetään lähtökohtaisesti yhdistyksille, joiden toiminta on avointa muillekin kuin jäsenille. Toiminta-avustuksilla tuetaan avustettavasta toiminnasta johtuvia kuluja ja yhteisöllä tulee olla toiminnan harjoittamisen edellyttämää omaa varainhankintaa.

Taloudenhoidossa tulee ottaa huomioon menojen sovittaminen käytettävissä oleviin tuloihin.

Hyvinvointialueen toiminta-avustuksilla tuetaan järjestöjen toimintaa, joka täyttää seuraavat kriteerit:

- Palvelee alueellisesti tai ylikunnallisesti hyvinvointialueen asukkaita palvelutarpeiden mukaisesti
- Vastaa hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvoinnin vajeisiin
- Toteuttaa hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman strategisia painopisteitä
- Täydentää hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveyspalveluja.

Avustusta ei myönnetä hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaan toimintaan, yhdistyksen velkojen maksamiseen, hallinnon kokouksiin tai merkkipäiväjuhlallisuuksiin. Avustusten ulkopuolelle rajataan se toiminta, jota hyvinvointialue ostaa hakijalta tai josta hyvinvointialue on tehnyt muun sopimuksen hakijan kanssa. Avustusta ei ole tarkoitettu esimerkiksi opintoihin, yritystoimintaan, edelleen jaettavaksi tai yksittäisen asukkaan tukemiseen.

4.3 Tila-avustus

Yhdistyksillä on mahdollisuus hakea hyvinvointialueen omistamia tai vuokraamia tiloja maksutta tai kulukorvausta vastaan yleishyödyllisen toiminnan käyttöön hyvinvointi- ja palvelualuestrategian mukaisesti. Hyvinvointialue antaa tilayhteistyöhön tiloja vain siinä tapauksessa, kun ne eivät ole sen oman jatkuvan toiminnan käytössä ja tilayhteistyö on resurssit ja turvallisuusnäkökulmat huomioiden mahdollista.

Tila-avustus on tilayhteistyötä, jota voidaan myöntää yksittäisiin tapahtumiin tai jatkuvaan toimintaan

- matalan kynnyksen liikuntatoimintaan
- kohtaamispaikkatoimintaan
- yhteisölliseen toimintaan
- vertaisryhmätoimintaan
- hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä toteutuviin koulutuksiin sekä
- terveysneuvontaan.

Ohjeet tilayhteistyön hakemiseen ovat hyvinvointialueen verkkosivuilla.

5 Avustusmäärät

HYVAEP myöntää avustuksia talousarviomäärärahojensa puitteissa. Hallintosäännön mukaan yhdyspintatyön sekä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lautakunta päättää järjestöavustusten myöntämisestä talousarvioon varatun määrärahan rajoissa. HYVAEP varaa molemmille avustuslajeille oman määrärahansa. Määrärahoja voidaan myös siirtää avustuslajien välillä.

6 Avustusten haku

HYVAEP:n järjestöavustuksia haetaan määriteltynä hakuaikoina sähköisen asioinnin kautta. Muuta kautta ja myöhässä saapuneita hakemuksia ei käsitellä. Avustusten hakuajat ja hakemusten viimeiset jättöajankohdat ilmoitetaan HYVAEP:n verkkosivuilla.

HYVAEP voi myöntää avustusta

- vain siihen toimintaan, johon sitä on haettu
- enintään sen verran, kuin sitä on haettu ja
- enintään sen verran, kuin hakijalle jää toiminnasta hyväksyttäviä kuluja muiden kyseiseen toimintaan kohdistuvien hyväksyttävien tulojen jälkeen.

Toiminnan rahoitussuunnitelman tulee olla hyväksyttävä.

Avustushakemuksen lähettämällä hakija antaa HYVAEP:lle luvan tarvittaessa tarkastaa kirjanpidon ja hallinnon.

Hakemuksia voidaan pyytää täydennettäväksi hakuajan jälkeen, käsittelyn aikana. Puutteellinen hakemus, jota ei ole korjattu tai täydennetty ensimmäisen täydennyspyynnön mukaisesti ja määräajassa, voidaan hylätä.

Avustuskelpoiset hakijat voivat hakea avustuksia yhdessä ja toteuttaa toimintaa yhteisvastuullisesti. Yhteisvastuullisessa toiminnassa hakijoiden on mahdollista sopia

- päävastuullisesta hakijasta, jolle avustus maksetaan ja joka vastaa avustuksen käytön raportoinnista tai
- avustuksen ja raportointivastuun jakautumisesta toiminnan toteuttamiseen osallistuvien hakijoiden kesken.

Jos hakijat hakevat avustusta yhdessä ja toteuttavat toimintaa yhteisvastuullisesti, niiltä edellytetään keskinäistä yhteistyösopimusta.

6.1 Asiakirjojen julkisuus

HYVAEP:lle toimitettu asiakirja tulee julkiseksi lain mukaisesti (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999) kun se on vastaanotettu hyvinvointialueella. Julkisuus koskee myös avustushakemuksia, niiden täydennyksiä ja avustusten käyttöä koskevia selvityksiä. Julkinen asiakirja voi sisältää salassa pidettäviä osia. Salassa pidettäviä ovat esimerkiksi tiedot henkilön vuosituloista, yhdistyksen jäsentiedot sekä tiedot liikesalaisuudesta.

Hakemuksen asiakirjoihin ei tule liittää salassa pidettäviä henkilötietoja, kuten henkilötunnuksia ja terveystietoja. Hakemuksen lähettäjä voi merkitä asiakirjaan, mitkä tiedot se katsoo salassa pidettäviksi. HYVAEP päättää niiden mahdollisesta salassapidosta. Hyvinvointialueen vastuulla on huolehtia siitä, ettei sivullisten tietoon päädy sellaisia saapuneiden hakemusten tai selvitysten osia, jotka ovat julkisuuslain mukaan salassa pidettäviä.

7 Avustusten käsittely

Avustuksia käsitellessä huomioidaan avustettavan toiminnan sisältö, laajuus sekä suunnitelmallisuus. Lisäksi kiinnitetään huomiota hakijan omarahoitusosuuteen sekä mahdollisten edellisinä vuosina saatujen avustusten käyttötarkoitusten toteutumiseen. Hakijan taloudellinen tilanne huomioidaan avustuksen tarpeellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden kannalta. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei aiemmin myönnettyjen avustusten osalta ole ilmennyt epäselvyyksiä.

Avustusten myöntämisessä noudatetaan luvussa 2, 3, 4 ja 6 kuvattuja yleisiä periaatteita ja ehtoja avustuksen myöntämiselle.

Lisäksi arvioidaan:

- Toiminnan mahdollisuudet tukea
 - hyvinvointialueen palveluiden ja järjestötoiminnan välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista ja
 - järjestöjen keskinäistä yhteistyötä.
- Toiminnan näkyvyyttä

- Toimintasuunnitelman konkreettisuus, jossa kuvaus avustettavan toiminnan
 - sisällöstä
 - laajuudesta (esim. kuinka usein toimintaa järjestetään, kuinka monella paikkakunnalla, kuinka paljon osallistujia).
 - tavoiteltava kohderyhmä ja kuinka kattavasti kohderyhmä avustettavalla toiminnalla tavoitetaan.
 - toimintaan käytettävät resurssit.
 - millaista kohderyhmän hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistymistä hakija toiminnallaan tavoittelee.
 - miten toimintaa ja sen vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan.
 - millaisten menetelmien avulla hakija aikoo seurata ja arvioida asetettujen tavoitteiden saavuttamista.
- Esitetyn toimintasuunnitelman realistisuus.

Kriteerien täyttymistä arvioitaessa voidaan hyödyntää pisteytysmallia, joka pohjautuu em. avustusten myöntämisen periaatteisiin.

Pääsääntöisesti avustusta myönnetään vain yleishyödylliseen toimintaan. Avustusten myöntämisessä huomioidaan valtioneukisääntely ja myönnettävän avustuksen kilpailu- ja kauppavaikutukset. Valtion tukia ei voida Euroopan unionin oikeuden mukaisesti myöntää yritystoimintaan. Käsite yritys kattaa myös yhdistykset, säätiöt ja kolmannen sektorin toimijat, mikäli he harjoittavat taloudellista toimintaa tarjoten markkinoilla tavaroita tai palveluita.

8 Päätöksenteko

Avustuksia myönnettäessä huomioidaan hakijoiden oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu. Avustuspäätöksen tekee hallintosäännössä määritelty toimielin, joka on yhdyspintatyön sekä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lautakunta.

Avustuksen käytölle voidaan asettaa erityisiä ehtoja, joista ilmoitetaan avustuksen saajalle myöntämisen yhteydessä.

Avustuksen hakijalla on muutoksenhakuoikeus tehdyistä avustuspäätöksistä. Valitus aika on 14 vrk päätöksen tiedoksisaamisesta.

9 Maksatus

Avustuksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä on, että hakija on toimittanut hakemuksen liitteenä tarvittavat selvitykset tai muut hyvinvointialueen pyytämät selvitykset ja että hakijalla ei ole ilmennyt epäselvyyksiä aiempina vuosina myönnettyissä avustuksissa. Järjestö, joka ei ole annettussa määräajassa toimittanut hyvinvointialueen pyytämiä toiminnan valvontaan liittyviä tai muita selvityksiä, ei voi saada avustusta. Avustuksia ei myöskään myönnetä hakijalle, jolle on aiemmin myönnetty avustus, jonka takaisinperintä on käynnissä.

Avustukset maksetaan myöntämispäätöksen saatua lainvoiman, ellei päätöksessä ole mainittu muuta maksuaikataulusta tai määritelty ehtoja maksamiselle. Päätöksessä voidaan myös määrittää maksuerät avustukselle tai määrittää se, että avustus maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella sen jälkeen, kun avustusten käytöstä on toimitettu selvitys.

10 Avustuksen käyttö

Myönnetty avustus on kohdennettu päätöksessä mainittuun tarkoitukseen. Jos avustuspäätöksessä ei ole mainittu tarkemmin käyttötarkoitusta, on se käytettävä hakemuksessa mainittuun tarkoitukseen. Avustuksen saaja on velvollinen ilmoittamaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle viipymättä avustuksen käyttöön liittyvästä, merkittävästä muutoksesta. Mikäli avustusta ei ole käytetty kokonaisuudessaan myönnettyyn tarkoitukseen, on käyttämättä jäänyt tai muuhun tarkoitukseen käytetty avustus tai osa siitä palautettava sen myöntämälle taholle. Avustuksen käyttöaikaa voidaan jatkaa perustellusta syystä.

Jos avustusta myönnetään huomattavasti vähemmän, kuin sitä on haettu, avustuksen saaja sopeuttaa toimintasuunnitelman ja talousarvion tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla. Tarkennettua toimintasuunnitelmaa ja talousarviota ei tarvitse toimittaa HYVAEP:lle.

Avustuksen saajan tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016). Avustuksen saajan tulee tehdä kaikki tavaroiden ja palveluiden ostot kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla.

11 Avustuksen käytön valvonta ja raportointi

Hyvinvointialueen avustukset ovat julkista rahoitusta, joihin liittyy kiinteästi julkisten varojen käytön valvonta ja tilivelvollisuus siitä mitä avustuksella on saatu aikaan.

11.1 Järjestöavustusten raportointi

Avustuksen saajan on järjestettävä kirjanpitoa ja tilitarkastuksensa lain edellyttämällä tavalla. Lisäksi kirjanpidosta tulee pystyä seuraamaan avustuksen käyttöä. Avustus on kirjattava kokonaisuudessaan myöntövuoden tuloksi yhteisön kirjanpidossa.

Avustuksen saaja raportoi avustuksen käytöstä ja järjestää kirjanpitoa siten, että avustuksen käyttöä voidaan seurata. Ensisijaisesti suositellaan oman kustannuspaikan käyttämistä avustuksen käytön raportointiin. Jos tämä ei ole mahdollista, tulee esittää luotettava erillinen selvitys siitä, mihin avustus on käytetty. Avustuksen saajan on toimitettava tarpeelliset dokumentit, joista voidaan seurata avustuksen käytön asianmukaisuutta.

Avustuksen saajan on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla. Jos yhdistyksellä ei tarvitse lain mukaan olla tilintarkastajaa, on sillä oltava toiminnantarkastaja, jonka on tarkastettava yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa sekä annettava tarkastuksestaan kirjallinen toiminnantarkastuskertomus. Kertomus tulee käsitellä sellaisessa kokouksessa/kokoonpanossa, jonka toimivaltaan kuuluu myös tilinpäätöksestä päättäminen.

Selvitys edellisvuoden avustuksen käytöstä on toimitettava viimeistään toukokuun loppuun mennessä HYVAEP:n osoittamalla tavalla. Myös kevennetty tilinpito on mahdollinen, jos HYVAEP:n avustaman toiminnan tiedot voidaan siinä eritellä.

Mikäli avustusta saava yhteisö tuottaa palveluja, on palvelujen tuottaminen ja yleishyödyllinen toiminta erotettava selvästi toisistaan - joko erilliseen säätiöön tai yhtiöön, tai yhdistyksessä ainakin omalle kustannuspaikalle.

Avustuksen myöntäjällä on oikeus tarvittaessa käydä läpi avustuksen saajan kirjanpito, hallinto sekä tehdä toimintaa koskevia tarkastuksia. Avustuksen käytöstä voidaan pyytää tarvittaessa raportit.

11.2 Tilayhteistyön raportointi

HYVAEP seuraa yleishyödyllisen toiminnan käytössä olevan tilayhteistyön kehitystä. Yhteisö on velvollinen raportoimaan tilayhteistyöstä hyvinvointialueen ohjeistamalla tavalla säännöllisessä toiminnassa tapahtuvat

- ryhmien kokoontumiskerrat ja
- ryhmissä kohdattujen määrän

Tiedot ilmoitetaan puolivuositain (toukokuun ja joulukuun loppuun mennessä) tiloista vastaavalle yhdyshenkilölle. Kertatyypisessä toiminnassa kohdattujen määrä raportoidaan heti toteutuneen tilaisuuden jälkeen.

12 Takaisin perintä

Myönnetty avustus tai sen osa on palautettava avustuksen myöntäjälle, jos

1. hyvinvointialue ei saa vaatimiaan asiakirjoja, tilityksiä tai selvityksiä määräajassa.
2. avustusehdot eivät täyty kaikilta osin tai avustuksen käyttö poikkeaa oleellisesti avustuspäätöksestä tai avustusta ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaisena aikana. Avustuksen saajan on ilmoitettava hyvinvointialueelle välittömästi, mikäli toimintaan, johon avustus on myönnetty, tulee oleellisia muutoksia.
3. hyvinvointialue on saanut virheellistä, harhaanjohtavaa tai puutteellista tietoa avustuksia koskevissa asioissa.
4. päätös muuttuu muutoksenhaun johdosta.
5. avustusta hakenut taho ei ole noudattanut toiminnassaan avustusperiaatteita, hyviä tapoja, lakia tai yleisesti hyväksyttyjä eettisiä periaatteita.
6. Yhteisön taloudellisessa tilanteessa ei sen toiminnan jatkamiselle ole edellytyksiä.

Raportointivelvoitteen laiminlyöneelle avustuksen saajalle voidaan asettaa kahden viikon (14vrk) määräaika asiantilan korjaamiseksi. Jos avustuksen saaja ei korjaa tilannetta määräaikaan mennessä HYVAEP ryhtyy toimenpiteisiin maksetun avustuksen takaisinperimiseksi.

Myönnetty avustus tai sen osa on palautettava avustuksen myöntäjälle myös, jos avustusta ei ole kokonaisuudessaan käytetty avustuspäätöksen mukaiseen käyttötarkoitukseen sinä vuonna, jolle se on myönnetty.

Käyttämättä jääneen avustuksen käytön perustellusta siirtämisestä seuraavalle vuodelle on sovittava ennen vuoden vaihtumista hyvinvointialueen kanssa. Käyttämättömän avustuksen jäädessä alle 500 euron avustusta ei kuitenkaan peritä takaisin.

Kumppanuusavustuksessa avustuksen saajan päärahoitus voi olla STEA-avustusta tai ESR-hankerahoitusta. Jos avustuksen saaja voi käyttää tällaista päärahoitusta avustuksen käyttövuonna ja sitä seuraavana vuonna, HYVAEP:n kumppanuusavustus katsotaan kokonaisuudessaan käytetyksi, jos toiminnalla on vähintään kumppanuusavustuksen verran kuluja sinä vuonna, jolle avustus on myönnetty.

Avustuksen saaja raportoi avustuksen käytöstä ja avustuksella toteutetusta toiminnasta HYVAEP:n antamien ohjeiden mukaisesti. Jos jokin takaisinperinnän ehdoista täyttyy, HYVAEP varaa asianosaiselle tilaisuuden tulla kuulluksi ennen takaisinperinnästä päättämistä. Kuulemisaika on kaksi viikkoa (14vrk). Kuulemisaikaa voidaan asianosaisen pyynnöstä pidentää enintään viikolla (7vrk). Lausuman antamatta jättäminen ei estä HYVAEP:n päätöksentekoa asiassa. Takaisinperinnästä tehdään lautakuntapäätös.

13 Yhteistyön muodot

Etelä-Pohjanmaan Järjestöneuvosto on alueellinen toimielin, joka edistää järjestöjen osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvointialueen, maakunnan ja kuntien päätöksenteossa ja toiminnassa. Etelä-Pohjanmaan Järjestöneuvostoa koordinoi Yhteisöjen Yhdistys ry. Neuvosto on järjestöjen omahallinnollinen edustuksellinen elin, johon kuuluu eteläpohjalaisia järjestöjä ja julkisen sektorin edustajia. Järjestöneuvoston rooli alueellisena yhteistyökumppanina yhdyspintatyössä järjestöjen edustajana on hyvinvointialueelle keskeinen. Järjestöneuvostoa on kuultu myös avustusperiaatteita laatiessa.

13.1 Asiakkaiden ohjaaminen järjestötoimintaan

Hyvinvointialue huomioi järjestöjen osaamisen asukkaiden parhaaksi ohjaamalla asiakkaitaan järjestötoimintaan systemaattisesti ja tavoitteellisesti alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja

palvelualueiden toiminnan mukaisesti (esim. asiakasohjaus, yhteiset asiakaspolut osana hoito- ja palveluketjuja).

Yhteisöjen yhdistys ry:n Järjestötalon kanssa tehdään yhteistyötä järjestöjen toiminnan kuvaamiseksi palvelutietovarantoon tai Lähellä.fi-palveluun, jotta toiminta olisi helpommin löydettävissä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasohjauksessa.

13.2 Asiantuntija-avun antaminen

Hyvinvointialue avustaa järjestöjä antamalla asiantuntija-apuaan esim. järjestöjen tilaisuuksiin ja koulutuksiin alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja yhteiskehittämisen mukaisesti.

Hyvinvointialue myös hyödyntää järjestöissä olevaa erityisosaamista, kutsumalla järjestöjen edustajia palveluiden kehittämisryhmiin.

Hyvinvointialue kehittää yhdyshenkilö- ja vastinparitoimintaa yhteistyön edistämiseksi palveluissaan.